

Seçim, Partiler ve CHP

CHP iç çekişmelerle uğraşacağına, tüm seçim sonuçlarını masaya yatırmalı; özellikle İstanbul, İzmir, Ankara'yı ele alıp incelemeli, örgütle çok sıkı ilişkiler geliştirmeli, eğitime önem vermeli ve gelecek için örgütlenme modelini gözden geçirmelidir... Yoksa iç çelişkileri öne çıkarıp, sen çekil o koltukları bize devret demek politikada etik bir davranış değildir.

Alev COŞKUN

Türk siyasal tarihinin çok önemli bir genel seçimi 12 Haziran 2011 Pazar günü başarı ile tamamlandı.

Bu seçimde, yüzde 86.7 oranına çıkılarak, son 12 yılın en yüksek katılım oranına ulaşılmıştır.

Kampanya döneminde uygulanan seçim stratejileri, elde edilen seçim sonuçları açısından bu seçim, her yönüyle daha uzun süre analiz edilecektir.

İlk siyasal çözümlerimizi (analiz) sayısal verilerden ziyade siyasal partiler üzerinden yapıyoruz:

AKP

Bu seçimde, AKP tartışmasız başarıdır. Çünkü 2002 seçimlerinden beri oy oranını sürekli yükseltmektedir; 2002'de yüzde 34, 2007'de yüzde 47, 2009 yerel seçimlerde yüzde 38.3 ve bu kez yüzde 49.9 olmuştur.

Erdoğan'ın asıl amacı AKP'nin Meclis'te 367 sandalyeyi elde edip, tek başına anayasayı değiştirebilecek sayıya ulaşmaktır. Ancak AKP bu hedefi yakalayamadı. Anayasa konusunda, diğer partilerle uzlaşma yapmak zorunda kalacaktır.

AKP'nin başarısının nedenleri bizce şöyledir:

● AKP, Türkiye'nin en çok çalışan, iletişim ve halkla ilişkiler teknolojilerinden etkin bir biçimde yararlanan en yaygın örgütlü siyasal partisidir. Bunun da meyvelerini topluyor.

● AKP'de genel başkan, genel yönetim kurulu, bakanlar kurulu, belediye başkanları ve örgütü temsil eden il ve ilçe başkanları arasında mutlak bir eşgüdüm ve uyum gözleniyor. Hiçbir zaman aykırı bir ses ve davranışla karşılaşmak olanaklı değil... Başbakan Erdoğan her ay il başkanları ve belediye başkanlarıyla toplantılar yapıyor. Milletvekilleriyle değerlendirme toplantılarını eksik etmiyor.

● AKP sadece seçimlerde değil, bütün yıl boyunca alan çalışması yapmaktadır. AKP'nin gençlik ve kadın kolları, AKP siyaset akademisinde, sürekli ideolojik temellere ve pratik uygulamalara dayanan eğitim almakta ve alanda sürekli çalışmaktadırlar.

● Kadın kolları, 12 ay boyunca her hafta ev toplantı ve ziyaretlerini aksatmadan sürdürmektedirler.

● Orta sınıflara yönelik ekonomi politikaları, AKP'nin en önemli politikaları olarak ortaya çıkmıştır. Bu konuda kısa analiz şudur:

● Türkiye nüfusunun yüzde 75'i kentlerde yaşıyor. AKP'nin 2002'den bu yana izlediği ekonomi-politikaları temel olarak kentlerde yaşayan bu orta sınıfa yöneliktir. AKP belediye-ciliği çok iyi kullanıyor:

● Öğrencilere bedava kitap, sağlık alanında yapılan bir dizi iyileştirmeler, ulaşımda yapılan yatırımlar, direkt olarak kentli orta ve dar gelirli tabakalara yönelmiştir.

● Bu arada, ekonomide dış borçla-

rının artması, cari açığın yükselerek son derece kritik bir eşiğe gelmesi, orta tabakaların güncel yaşamını henüz etkilemiyor.

● Sıcak paraya dayalı AKP ekonomisi politikaları çok tehlikeli olan cari açığı dengelemekte, özellikle düşük enflasyonun seyretmesini sağlamaktadır. Uzun dönemde çok tehlikeli sonuçlar yaratabilecek olan bu ekonomi politikaları, kısa dönemde vatandaşın cebini yakan bir sonuç doğurmadığı için etkileri olumsuz değil olumlu olmuştur.

● AKP bu seçimlerde geniş halk kitlelerinin çok duyarlı olduğu konulara odaklanmıştır. 2009 yılında Habur Sınır Kapısı'ndan, terörist kıyafetleriyle giriş yapanlara tanınan hoşgörü, o dönemde yapılan anketlere göre AKP'nin oylarını yüzde 30'lara düşürmüştü. Muhalefetin oyları da günün koşulları gereği bir ölçüde yükselmişti.

● Başbakan Erdoğan, düşen oy oranını yükseltmek amacıyla bu seçimde, 180 derece dönüş yaparak "Türkiye üzerinde operasyon yapmama" sloganına sarıldı. Bununla hem halk kitlelerini rahatlatmak, hem MHP'nin oyunu bölmek istiyordu.

● Bu seçimde Erdoğan, muhafazakâr kesimin kendi içinde parçalanmasından da yararlandı. Numan Kurtulmuş'la sinerji kazanan ve yükselen Saadet Partisi kökenli oyların, bölünmesinden yararlandı; bu mecranın

yeni bir çekim merkezi olarak AKP oylarını zedelemesini engelledi. Böylece sağ bloktaki bütün oyları AKP'de toplamayı başardı.

Şimdi diğer partilere bakabiliriz:

MHP

Bu seçimde, üzerinde ciddi operasyon yapılmaya çalışılan her noktadan hedef tahtasına alınan parti MHP oldu. Özellikle sandalye sayısını artırmayı amaçlayan AKP, bütün gayretiyle MHP'yi baraj altına düşürmeye çalıştı. Ancak yüzde 13 oy oranı sağlayarak, MHP bu stratejiyi tersine çevirmesini bildi.

MHP'nin aldığı oyların büyük çoğunluğu kuşkusuz kendi öz tabanından gelmekle birlikte, MHP'nin baraja takılmaması amacıyla CHP'den ve ulusalı seçmeden de oy topladığı bilinmektedir.

Tüm bu nedenlerle, MHP bu seçimin mağlubu değil, galibidir. Kaset olayı tersine tepmiştir, MHP'nin TBMM'ye girmesi Türk siyasal yaşamının uzun dönemli istikrar ve barışı açısından olumlu görülmelidir.

Emek ve Demokrasi Bloku'nun kazancı

Seçim sonuçlarına göre, TBMM'de grup kuracak 4'üncü parti, Emek Özgürlük ve Demokrasi Bloku'dur.

Emek ve demokrasi cephesinin Diyarbakır, Van, Siirt, Batman, Hakkâri, Ağrı illeri yanında İstanbul'dan üç, Mersin ve Adana'dan birer sandalye kazanması ve toplam 36 sandalye ile Meclis'e girmesi büyük başarıdır ve son derece önemlidir. Yüzde on barajının ne kadar anlamsız ve anti-demokratik olduğunun da en açık göstergesidir.

CHP'ye gelince

Seçim sonuçları CHP'de iç tartışmaları başlattı. Türk siyasal hayatında merkez sağ partiler (DP, Adalet Partisi, DYP, ANAP ve son olarak AKP) görev odaklıdır, kendi iç konularını TV ve gazetelerde asla tartışmazlar.

CHP ise, iç çelişkilerin öne çıkarıldığı, parti içi iktidarı ele geçirmenin son derece önemli olduğu bir siyasal partidir. İşte seçimler biteli henüz üç gün oldu, iç tartışmalar başladı.

CHP başarılı mıdır?

Türkiye'nin siyasal yaşam tarihini, Türk toplumunun sosyolojik yapısını bilen ve bu konulara bilimsel veriler çerçevesinde bakabilen siyasal yorumcular, hiç kuşku yoktur ki, CHP'nin bu seçimde başarılı olduğunu kabul ederler.

Türkiye, 1950'den bu yana laikler, karşısında dinciler, muhafazakârlar ve dini geleneklerini yaşamak isteyenler olarak ısrarla bölündü. Böylece bir sosyal yapıda laik ilkelere dayalı bir partinin bir anda yüzde 35 ve 40'lara yükselerek iktidar olmasının

objektif ve nesnel olanaksızlıkları ortadadır.

Bir yıl gibi kısa bir sürede CHP iki kurultay, zorlu bir referandum ve bir genel seçim geçirdi. Bu sürede, genel başkan Kılıçdaroğlu, CHP'yi durağan bir düzeyden projeler üreten, 81 ilde ve 250 ilçede mitingler yapabilen bir sosyal demokrat parti niteliğine kavuşturmuştur.

CHP 2002'de yüzde 19.41, 2007'de yüzde 20.09 ve 2011'de yüzde 25.9'a ulaştı. Buna göre 6 puana yakın artış oylarda yüzde 25'lik bir sıçrama demektir. Bu çok ciddi bir başarıdır.

Seçimlerde beklentilerin CHP için yüksek tutulması nedeniyle bir burukluk söz konusudur. Asıl sorun buradadır.

Bir dönem önce genel merkez kontenjanından listelere giren kimi milletvekilleri, şimdi seçim sonuçlarını ele alarak hemen eleştirilere başladılar. Oysa, CHP'nin 2011 seçim başarısını kabul etmeliler, bir zamanlar milletvekilliği yaptıkları CHP'ye ağır eleştirilerle yaklaşmak yerine, nasıl yardımcı olabileceklerini açıklamalıydılar.

Kılıçdaroğlu'nun özverili çalışkanlığına ve gayretlerine karşı çıkmak kolay değildir. CHP gerek genel merkezde, gerekse örgütlerde son 20 yıldır görmediği bir çalışma düzeyine ulaşmıştır. İşte zaten eski dönem alışkanlıklarını üzerlerinden atamayan kimi örgütler, çalışma düzeyine uyum sağlayamadıkları için CHP bu seçimlerde birçok yörede topal bacakla çalışmak zorunda kalmıştır.

CHP yeni genel yönetim kurulu, hatta yapmadı mı? Kuşkusuz yaptı... Örgütün sesini dinlememesi, örgüt emekçilerine ya da örgütün desteklediği kişilere listelerde yer verilmemesi en büyük hatadır. Ön seçim yapılan Aydın, Denizli, Uşak, Manisa gibi illerde başarı yakalanırken, CHP'nin en çok oy alacağı sanılan İzmir, İstanbul, Ankara ve Antalya'da istenilen başarı sağlanamamıştır.

CHP iç çekişmelerle uğraşacağına, tüm seçim sonuçlarını masaya yatırmalı; özellikle İstanbul, İzmir, Ankara'yı ele alıp incelemeli, örgütle çok sıkı ilişkiler geliştirmeli, eğitime önem vermeli ve gelecek için örgütlenme modelini gözden geçirmelidir... Yoksa iç çelişkileri öne çıkarıp, sen çekil o koltukları bize devret demek politikada etik bir davranış değildir.

Unutmayalım, merkez sağ ve muhafazakâr kesimde AKP'den başka örgütlü hiçbir siyasal partinin yaşayamadığı, hükümet, belediye, tarikatlar ve onlara benzer sivil toplum örgütlerinin etkin bir biçimde güçlendiği bir siyasal yapıda seçmenin dörtte bir oyunu alan CHP'nin gücü çok önemlidir.

CHP, laik ve sosyal adalet ilkelerine dayalı, çağdaş cumhuriyet rejiminin ve demokrasinin güvencesidir, temel direğidir.

